

Bilag 5

FLYVERKOMMANDOEN

Vedbæk.

Den 22. januar 1960.

Til forsvarschefen.

Emne: *Nyordning af dansk forsvar (politisk forsvarsforlig af 15. jan. 1960).*

Ref.: FCH skr. G. 1216/0 af 19. jan. 1960.

1. Ved ref. har forsvarschefen anmodet værnsscheferne om deres bemærkninger som bidrag til en vurdering fra forsvarsstyrelsen af en ny dansk forsvarsordning i overensstemmelse med det den 15. januar 1960 indgåede politiske forsvarsforlig. Der foreligger for mig ved det med ref. fulgte bilag ikke tilstrækkeligt udtømmende oplysninger om, hvad forsvarsforliget i alle detaljer, herunder for de andre værn de nærmere økonomiske forudsætninger, går ud på. Jeg ser mig derfor kun i stand til at fremsætte mine bemærkninger i store træk. Jeg finder herunder anledning til at fremkomme med kommentarer på visse særlige punkter, der er af vigtighed for flyvevåbnets vedkommende, når det forudsættes, at den omhandlede nyordning gennemføres.

Forsvarets styrke som helhed efter forliget.

NATOs vedtagne styrkemål og dertil knyttede forudsætning om atombevæbning — som anbefalet af SACEUR og tiltrådt af NATO-rådet — må jeg efter samtlige omstændigheder nu som før tiltræde som det bedste udtryk for, hvad der samtidig er nødvendigt for det nationale forsvar af Danmark og hensigtsmæssigt som led i det samlede NATO-forsvar.

Det niveau for forsvaret som helhed, der indeholdes i det politiske forlig, ligger meget under NATO-styrkemålet. Det påregnede forsvar, betragtet som helhed, ligger også betydeligt under alternative mindre styrkemål, der — under hensyn til mindre vidtgående budgetmuligheder — har foreligget med anbefaling fra militær side.

I forhold til NATO-planen må den i forbindelse med forliget erklærede afvisning af atombevæbning militært set betragtes som den langt overvejende enkelte svaghedsfaktor. Savnet af taktiske atomvåben vil i givet fald, fremfor nogen mangel i styrkeopsætning, i meget høj og sandsynligvis afgørende grad begrænse mulighederne for, at forsvaret kan virke efter sin hensigt.

Trods det ovenfor anførte er jeg alligevel af den opfattelse, at det påregnede forsvar — hvis det opretholdes effektivt på de styrker for alle tre værn, som forliget angiver — rummer sådanne ikke ubetydelige forsvarsmuligheder, at det er omkostningerne og umagen værd. I denne forbindelse er det ikke uden betydning, at det er oplyst at være en del af forliget, at en regulering, også i positiv retning, vil kunne komme i betragtning, såfremt forholdene senere måtte tale derfor, samt at atombevæbning ikke er definitivt afvist for al fremtid.

Afbalancering mellem de tre værn.

Hvis man sammenligner den i forsvarsforliget foreslåede styrke for flyvevåbnet med minimumskravene i MC 70 og i general Schuyler's forslag, vil man umiddelbart konstatere en meget afgørende mangel i det totale antal fly. Herudover er flyvevåbnet stærkt reduceret med hensyn til andre virkemidler i luftforsvaret (herunder jord/lufttraketvåben). Efter alt, hvad der foreligger oplyst for mig om de to andre værns tilsvarende styrkeopstillinger, må jeg mene, at der ikke for disses vedkom-